IL-FESTA TAL-KUNĊIZZJONI MITT SENA ILU

Kitba Anton Attard

Il-festa tal-Kunċizzjoni f' Bormla tkun mistennija mhux biss mill-Bormliżi, iżda wkoll minn għadd kbir ta' dilettanti minn kull rokna ta' Malta. Din il-popolarita' tmur lura snin kbar, għax lejn tmiem is-seklu l-ieħor ġa kienet fl-aqwa tagħha. Danjidher mill-prominenza li kienet tingħata fil-ġurnali l-aktar mexxejja ta'dak iż-żmien. Minn dak li xxandar fl-1896 nistgħu ngħaqqdu stampa ta' kif ġiet iċċelebrata l-festa dik is-sena - mitt sena ilu.

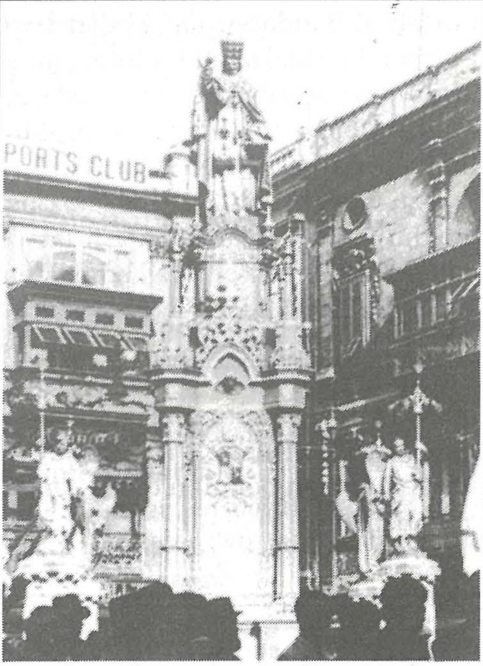

Il-Papa l-Antik fis-Suq il-qadim, qabel il-gwerra

JIEM IN-NOVENA

In-nies ta' Bormla huma magħrufa biżżejjed għall-importanza li jagħtu lill-jiem tan-Novena. Din ġa' kienet tinħass sewwa fis-sena 1896. Dik is-sena, kemm il-quddiesa ta' filgħodu, kif ukoll is-"Salve" ta' filgħaxija kienu ġew soleniżżati b'. mużika deskritta bħala *"kważi solenni"*, diretta mis-Sur Benedetto Perez. Tul id-disa t' ijiem, kien ippriedka Dun Anton Vella, saċerdot żagħżugħ Bormliż . Minkejja li l-quddiesa tan-novena kienet toħroġ kmieni , il-knisja kienet tkun maħnuqa bin-nies ; l-istess bħal ma kienet tkun filgħaxija .

Dik is-sena , it-8 ta' Diċembru ħabat it-Tlieta u l-manifestazzjonijiet esterni bdew mill-Hadd . Bosta mit-toroq inxtegħlu bit-tazzi taż-żejt u billi dakinhar inzertat żiffa ħelwa , ingħad li t-tnemnim tad-dawl ħoloq dehra li ssaħħar .

Il- " *Banda San Ġiorġio* " għamlet programm fi " *Piazza dell 'Antico Mercato* " (illum Misraħ Paolino Vassallo), taħt id-direzzjoni ta' l-Assistent Surmast Ignazio Catania . Sinfonija mill- " GAZZA LADRA " , ta' Rossini u għażliet mill- " BOCCACCIO " ta' Suppe' , imżewqin b' Marċ , Valzer u Polka intlaqgħu b' applawsi kbar . Ma' tmiem il- programm , inħaraq in-nar ta' l-art

fuq Pjazza S .Margerita .

LEJLET IL-FESTA

Aktar ma qorob jum il-festa , aktar kotrot is-solennita' . Mill-għodwa ta' lejlet il-festa sa l-għada filgħaxija , l-orkestra u l-mużika kienu tas-Surmast Riccardo Buġeja , li dik il- ħabta kien imfittex ħafna .
Il-Quddiesa ħarġa fil-5.00 am u fit-8.00 am tkanta t- " TE DEUM " . Dan intlaqa' bid-daqq tal-qniepen tal- knejjes kollha mseħbin mill-isparar tal-maskli u l-murtali . Il-Banda San Ġorġ bdiet marċ mat-toroq prinċipali , li kompla jkattar il-briju u l-entużjażmu tal-folol , minn kulfejn għadda .
Tard wara nofsinhar bdiet it-Traslazzjoni . Kif kienet id-drawwa dak iż-żmien , ingħata bidu għall-funzjoni bis-Sinfonija " GUARANY ". Ingħad li din , flimkien ma' l- " AVE MARIS STELLA " u l-Antifona " HODIE EGRESSA EST " ħarġu mpekkabbli . Dan ma setax jonqos , għax dik il-lejla , is-Surmast Buġeja miegħu kellu l-aħjar mużiċisti tat-Teatru Rjal , flimkien ma' 20 mill-aktar kantanti magħrufa . Iċ-Ċelebrant kien Mons . Salvatore Grech , Segretarju ta' l-Arċisqof Pace, li kien midħla sew tal-festa f 'Bormla .

IL-BANED

Prominenti fil-programmi mużikali ta' lejlet il-festa kienu l- " *Banda La Valette* ", tal-Belt u dik Kospikwana " *San Giorgio* ". Ħarsa lejn il-programm tagħhom turi kemm kien popolari dik is-sena il-marċ " VESSILLO TRICOLORE " ta' Ponchielli .

INDURATURI !!

Gilder's Requirements
22ct Genuine Gold Leaf, Silver Leaf,
Aluminium and Copperr Leaf
Rabbit Skin Glue, Missione Bianca and Gold Size
Burnishing Clay, Agate Stone Burnishers Gilder's Knives,
Flat Card Brushes and Camel Hair Brushes, Schellac

E. Theuma & Co. Ltd.
"Theuma House" 302, St. Paul Street, Valletta VLT 07.
P.O. Box 74, Valletta CMR 01
Tel : 234075, 236605 Fax : 244201

R. PISANI
ART MARBLE
'San Gejtanu'
72, N/S in Notabile Road,
Mriehel
RPisani
Telephone
Workshop: 494798
Residence: 332758

Il-Banda San Ġorġ ikkonfermat il-livell għoli li kienet laħqet taħt is-Surmast Paolino Vassallo mill-mod perfett li biħ interpretat ir- " RAPSODIA UNGHERESE No2 " ta' Liszt, li dik is-sena kienet " *in voga* " ukoll . Dan il-progress tal-banda kien frott il-ħeġġa bla qies tal-bandisti , għax hu magħruf li , dik il-ħabta , kienu jagħmlu tliet kunċerti fil-ġimgħa .
Il- " *La Valette* " ukoll ħarġet bl-unuri kollha , tant li , l-Kumitat tal- Festa stedinha biex terġa tieħu sehem l-għada wkoll . Il-Kumitat Belti laqa' l-istedina bil-ferħ . Dan sewa biex wera kemm il-banda kienet imħejjija tajjeb , għax il-programm li daqqet fi Pjazza S .Margerita kien differenti għal kollox minn dak tal-jum ta' qabel .
Baned oħra li ħadu sehem magħha f' jum il-festa kienu : " *La Vincitrice* " : ta' l-Isla , li daqqet fi Pjazza P. Vassallo , il-Banda " S . Michele ", ta' Ħaż-Żabbar , li kienet ix-Xatt ta' S . Teresa , il-banda Qormija " Pinto " u l-" *Banda S . Giuseppe* " tal-Hamrun , li għamlu programmi fi *Strada Oratorio u Pjazza Gulia* rispettivament .

JUM IL-FESTA FIL-KNISJA
Il-parti reliġjuża ta' nhar il-festa ġiet iċċelebrata bis-solennita' li għaliha Bormla hi tant magħrufa . Il-Quddiesa tal-Festa ġiet iċċelebrata mill-istess Mons. Grech. Is-Surmast Buġeja idderieġa l-Orkestra u l-Kor b'mod perfett. Dan għen ħafna biex din tqieset fost l-isbaħ quddisiet tiegħu. Il-Paniġierku sar bit-Taljan mill-Ġiżwita Patri Ġiuseppe Grech, li kif spiċċa, ingħata applaws kbir.

għalkemm wara nofsinhar l-ajru kien imsaħħab ġmielu u kien jgħedded il-maltemp, il-purċissjoni ħarġet xorta waħda. Ir-Relikwija intrefgħet minn Mons. Grech u quddiem il-vara mxew għadd ta' fratelli, flimkien mal-Kleru tal-Parroċċa li, dik is-sena, kien kompost minn 36 saċerdot.
It-tfigħ ta' *Sonetti* mit-twieqi u galleriji ma naqasx. Prominenti fost dawn aktarx kien dak miktub minn Dun Salvatore Formosa. Bħal snin oħra,Dun Salv niseġ Sonett il-ġmiel tiegħu. Dan is-saċerdot, għas-sonetti u poeżiji tiegħu, kien sar magħruf bħala *"Il-Poeta tal-Immakulata"*.
Ma' dħul il-purċissjoni, kif l-istatwa tal-Kunċizzjoni tqegħdet taħt il-mant, bdiet l-Antifona u wara ngħatat il-Barka Sagramentali. Hawn Mons. Grech ħa l-okkażjoni biex ikellem lil ħutu Kospikwani. F' diskors imqanqal, fost ħwejjeġ oħra, ħeġġiġhom biex iżommu dejjem lill-Immakulata f' qalbhom u ħsibijiethom, kif għamlu l-antenati tagħhom, sa minn żmien mhux magħruf.
Ta' min josserva li l-festa tal-Kunċizzjoni ta' l-1896 aktarx li kienet l-ewwel waħda f' Malta li fiha n-nies setgħu jaraw għall-ewwel darba d-dawl elettriku. Għalkemm b' mod limitat ħafna, dan kien ġie inawgura fil-belt u l-Kottonera, fl- 1 ta' Diċembru ta' dik is-sena.
Il-festa ta' dik is-sena kellha wkoll id-distinzjoni li, il-protagonisti tagħha kienu Bormliżi. Il-Predikatur tan-Novena kien Bormliż. Il-Paniġierku patri minn Bormla u lejliet u nhar il-festa iffunzjona Monsinjur Bormliż ukoll. Fl-istess ħin, dik is-sena, il-bandisti tal-Banda S. Ġorġ kienu kollha minn Bormla, inkluż is-Surmast Paolino Vassallo.
Meta tqis dan kollu, għalhekk, tista b'wiċċek minn quddiem tgħid li, dik is-sena, kienet festa Bormliża fil-veru sens tal-kelma.

REFERENZI

" *MALTA* " — 30 ta' Novembru 1896.
Ibid — 4,5,8,11,17 ta' Diċembru 1896.
" *MALTA TAGĦNA* " 5 u 12 ta' Diċembru 1896.

MEXICO
Take Away and Fast Foods
New Street, Cospicua. **Tel: 661050**